

**ÉÉN KLIK,
BESTANDEN
OP SLOT**

*Hoe had ik zo
onoplettend
kunnen zijn!*

Kathelijn kon
ineens niet
meer bij haar
bestanden.

IK VOELDE ME ZO naïef!

Kathelijn (37) klikte op een foute link waardoor haar bestanden werden versleuteld. Nu is ze al haar data kwijt.

'Normaal gesproken ben ik alert op e-mails met onbekende afzenders of vreemde verzoeken. Toch ben ik er op een onbewaakt moment ingetrapt. Als coach werk ik vanaf verschillende locaties. Mijn laptop is als het ware mijn bedrijf, die neem ik overal mee naartoe. Al mijn gegevens staan erop en met collega-coaches werk ik samen via Dropbox (een dienst waarbij je online bestanden kunt opslaan en delen - red.).

Trillende vingers

Op die bewuste dag zat ik op een plek waar internet vaak traag is. Terwijl ik me voorbereidde op een coachgesprek, zat ik ondertussen te wachten op een pakje van Post.nl. Er kwamen nog wat telefoontjes tussendoor en te midden van alle drukte zag ik in mijn mailbox een bericht van Post.nl verschijnen. In een reflex opende ik de mail en klikte op de

link om te zien waar mijn pakje zich bevond.

Het internet liep vast, maar dat was die dag al vaker gebeurd, dus klapte ik mijn laptop dicht en ging aan de slag met mijn cliënt.

Na de sessie deed het internet het nog steeds niet. Ik klikte nog vijf keer op de link, totdat ik een bezorgde app ontving van een collega. Er was iets vreemds aan

TIP

Voorkomen is beter dan genezen: maak een back-up van je bestanden.

47% van de mensen die losgeld betalen, krijgen daadwerkelijk ook hun bestanden terug.

[BRON: SYMANTEC]

de hand met mijn bestanden in Dropbox. Ze konden niet meer worden geopend.

Met trillende vingers probeerde ik een bestand op mijn laptop te openen, maar in plaats van mijn eigen tekstbestand verscheen er een bericht dat mijn laptop was vergrendeld met ransomware (een kwaadaardig softwareprogramma dat alle bestanden op slot zet - red.). Internet-criminelen hadden mijn computer gehackt! Via een link zou ik kunnen zien hoeveel losgeld ik moest betalen om weer bij mijn gegevens te kunnen komen. Op die link heb ik niet geklikt. Ik peinsde er niet over om die criminelen geld te geven.

Alles kwijt

Ik voelde me zo naïef! Hoe had ik zo onoplettend kunnen zijn! Doordat ik allerlei dingen tegelijk aan het doen was, had ik niet goed opgelet en nu was ik al mijn data kwijt. In paniek belde ik de man die mijn website onderhoudt. Er was volgens hem nog geen digitale sleutel ontwikkeld om het hackersprogramma te ontgrendelen.

'Pas later beseftte ik hoever de hackers in mijn persoonlijke leven waren doorgedrongen.'

Daar gaat mijn bedrijf, dacht ik. Mijn boekhouding, mijn klanthistorie! Gelukkig beseftte ik al snel dat ik nog steeds mensen kon coachen, ook zonder laptop. En via mijn collega's kon ik veel originele bestanden weer opvragen. Daarnaast stond er veel data in mijn mailbox en had mijn boekhouder een vrij recente back-up van mijn boekhouding.

Trouwfoto's

Pas toen ik een tijdje later aan iemand foto's wilde laten zien van mijn overleden moeder, beseftte ik hoever de hackers in mijn persoonlijke leven waren doorgedrongen. Ze hadden zelfs mijn privébestanden van mij afgenomen! Mijn moeder is zes jaar geleden overleden, waardoor die foto's extra dierbaar zijn. Het gaat de criminelen enkel om geld, maar het is wel mijn leven! Het maakte me boos en verdrietig. Gelukkig bleek mijn zus dezelfde foto's te hebben, dus met een omweg heb ik ze weer terug.

Mijn trouwfoto's ben ik wel echt kwijt. We hebben er in die tijd een paar laten afdrukken, maar van de rest van de foto's had ik geen back-up.

Het was een harde les voor mij. Ik heb meteen een externe harde schijf gekocht en maak nu heel trouw iedere maand een back-up van al mijn bestanden.

BESTANDEN OP SLOT, WAT NU?

Er zijn vier mogelijkheden om je bestanden terug te krijgen:

1 Zelf ontsleutelen
Als je geluk hebt, zijn de makers van de ransomware opgepakt of heeft de politie ontsleutelingsgegevens weten te bemachtigen. Kijk op nomoreransom.org voor een overzicht van alle ransomware die je zelf kunt ontsleutelen. Voor de meeste ransomware is er helaas geen oplossing.

2 Back-up terugzetten
Makkelijker is het om een back-up van je bestanden terug te zetten. Die back-up moet je dan natuurlijk wel vooraf hebben gemaakt! Bedenk dat de ransomware eerst moet zijn verwijderd voordat je de bestanden terugplaatst, bijvoorbeeld door Windows opnieuw te installeren.

3 Windows back-up terugzetten
Geen back-up gemaakt? Dan is er een kleine kans dat Windows een automatische back-up heeft gemaakt. Rechtsklik op een bestand of map > Eigenschappen > tabblad 'Vorige versies'. Kijk of er een oudere versie staat die hersteld kan worden.

4 Losgeld betalen
Zijn de bestanden erg belangrijk voor je, dan kun je overwegen losgeld te betalen. Ervaringen tonen aan dat slachtoffers de sleutels vaak krijgen, maar er is geen garantie.

POLL

Ben jij ook bang dat je slachtoffer wordt van ransomware? Ga naar consumentenbond.nl/community/poll-gijzelsoftware

In één jaar tijd is de hoogte van het losgeld dat wordt geëist, verdrievoudigd van \$294 naar \$1077.

[BRON: SYMANTEC]

Sleutel

Het heeft me uiteindelijk twee dagen gekost om veel bestanden weer terug te krijgen. Van sommige bestanden kom ik er pas achter dat ik ze echt kwijt ben als ik ze nodig heb. Op dat moment baal ik weer even dat ik erin ben getrap.

Inmiddels is het een half jaar geleden dat mijn laptop werd gehackt. Stilletjes hoop ik dat er binnenkort een sleutel wordt ontwikkeld waarmee ik mijn laptop alsnog kan ontgrendelen. ●

HOE HERKEN JE EEN NEPMAIL?

LEES HET ARTIKEL OP PAGINA 34.